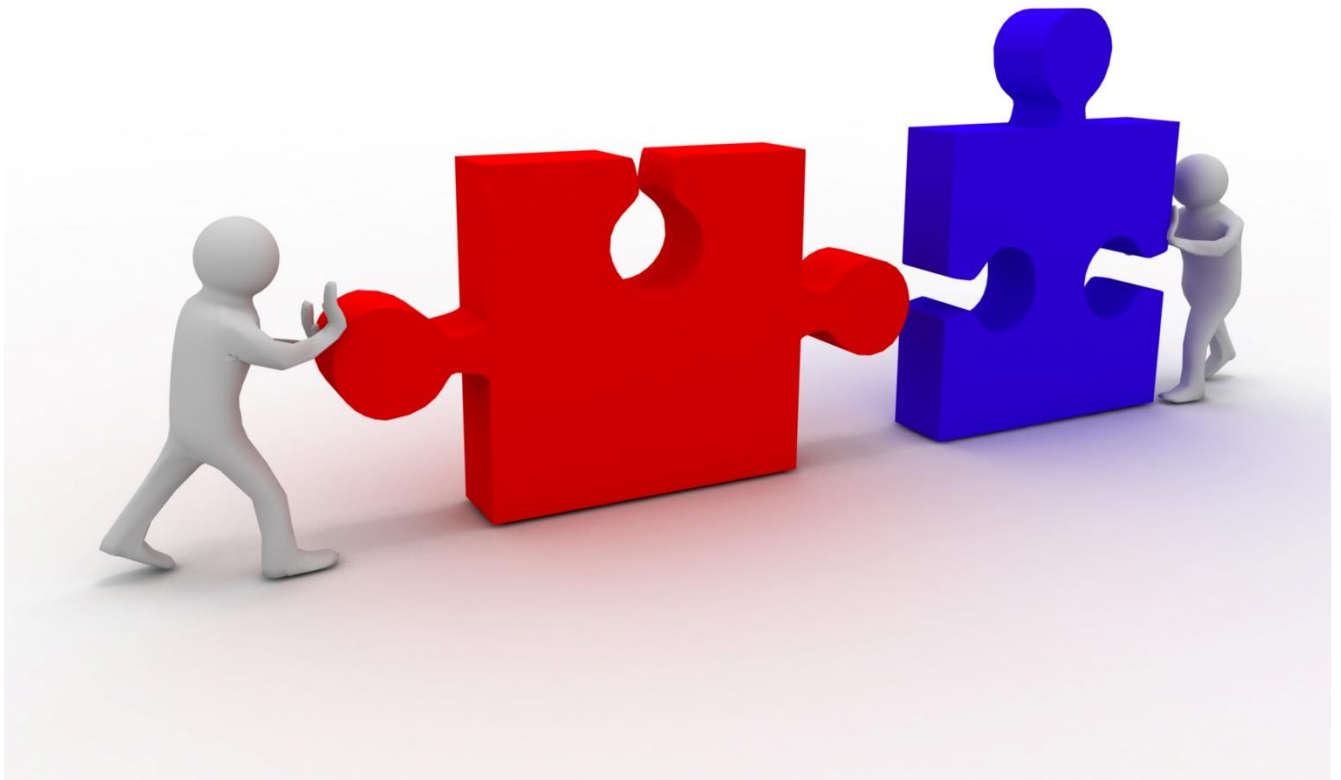

Samhandling mellom regional stat og fylkeskommunen

Forord

Temaet for dette notatet er samhandling mellom fylkeskommunen og regional stat inkludert fylkesmannen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) skal foreta en gjennomgang av regional stats inndeling på bakgrunn av Stortingets vedtak om ny inndeling av fylkesmannsembetene og ny fylkeskommuneinndeling. Prosjektet skal gi KMD et faglig beslutningsgrunnlag for å vurdere hvilke statsetater som skal inngå i gjennomgangen av regional stats inndeling.

Vi takker alle som velvillig har bidratt med sin kunnskap i spørreundersøkelse og intervjuer.

Difi står ansvarlig for innholdet i notatet. Avdelingsdirektør Eivor Bremer Nebben har vært prosjektansvarlig. Prosjektet er gjennomført av Trond Kråkenes, Ingunn Botheim, Helle Sekkesæter, Anniken Grønli Foss og Magne Langset.

Oslo, 01.02.2018

Eivor Bremer Nebben
avdelingsdirektør

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Om oppdraget.....	1
1.2	Avgrensning og utdyping av problemstillinger	1
1.3	Datagrunnlag og metode.....	2
1.4	Organisering av arbeidet.....	3
2	Hvem samhandler mest?	4
2.1	Samhandlingsomfang	4
2.2	Fagområder og etater der samhandling er viktig	6
2.3	Føringer om samhandling i styringsdokumenter og årsrapporter.....	7
3	Hvordan fungerer samarbeidet?	10
3.1	Forhold som fremmer eller hemmer god samhandling	12
4	Etatenes regionale struktur og lokalisering av regionkontor	14
4.1	Regionstruktur og lokalisering av regionkontor.....	14
4.2	Analyse av struktur og lokalisering.....	16
5	Difis vurdering og anbefaling	18
5.1	Viktige fagområder for samhandling.....	18
5.2	Etatene med størst samhandlingsbehov	19
5.3	Hvordan samhandlingen fungerer	19
5.4	Betydningen av struktur	20
5.5	Tilråding.....	20

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) skal foreta en gjennomgang av regional stats inndeling på bakgrunn av Stortingets vedtak om ny inndeling av fylkesmannsembetene og ny fylkeskommuneinndeling. Gjennomgangen skal rettes mot de etatene som har mest samhandling med fylkeskommunen og Fylkesmannen. Videre skal gjennomgangen rettes mot fagområder hvor regionale avklaringer og dialog er nødvendig for samhandling med kommunene. Arbeidet er organisert som et prosjekt i KMD og departementet har avtalt faglig bistand fra Difi til dette oppdraget.

Rapporten skal gi KMD et faglig beslutningsgrunnlag for å vurdere hvilke statsetater som skal inngå i gjennomgangen av regional stats inndeling.

1.1 Om oppdraget

Prosjektet skal gi et godt dokumentert faglig grunnlag for utvelgelse av statlige etater med et regionalt apparat som skal inngå i KMDs nærmere vurdering og gjennomgang. Prosjektet er også et forprosjekt til et prosjekt Difi er gitt i tildelingsbrevet for 2018. Difi er gitt i oppdrag å gjennomføre en dybdeanalyse med påfølgende anbefalinger av organisasjonsmessige og/eller strukturelle tiltak for å sikre best mulig samhandling mellom fylkeskommunene, fylkesmennene og statlige etater på regionalt nivå.

Oppdraget fra KMD bestod i denne fasen i å rette oppmerksomheten mot regionale statsetater som har samfunnsoppdrag på områder hvor også fylkeskommunen og fylkesmannen har viktige samfunnsoppdrag, eller som er relevante for fylkeskommunens rolle som samfunnsutvikler og fylkesmannens rolle som samordner i regional statsforvaltning. Analysen skulle ta utgangspunkt i dokumentasjon av etatenes overordnede samfunnsoppdrag, roller, tildelte oppgaver og myndighet. På denne bakgrunn ble vi bedt om å beskrive samhandlingsmønstre, det vil si hva slags samhandling som skjer mellom aktørene (mellom stat-stat og mellom stat- fylkeskommune) og omfanget av denne. Når det gjelder samhandling «stat-stat», omfatter denne undersøkelsen samhandling mellom de statlige etatene og fylkesmannen, men ikke samhandling mellom de statlige etatene.

KMD ba videre om dokumentasjon av fylkeskommunenes og fylkesmannsembetenes vurdering av samhandlingsbehovet og kvaliteten i samhandlingen med nevnte regionale statsetater. Analysen skulle slik også ta utgangspunkt i utfordringer ved dagens samhandlingsmønstre og praksis, og vurdere om det er områder der fylkeskommuner eller fylkesmenn ser behov for bedre samhandling og eventuelt samordning av innsats.

Oppdraget skulle ende i en tilråding om hvilke konkrete regionale statsetater som bør inngå i en videre vurdering. Oppdraget ble gjennomført i perioden desember 2017 og ut januar 2018.

1.2 Avgrensning og utdyping av problemstillinger

Hovedspørsmålene vi søker å svare på i prosjektet er som følger:

1. Hvilke statlige etater samhandler mest med fylkesmannen og fylkeskommunen?
2. Hvilke saksområder foregår samhandlingen innenfor?
3. Hvordan fungerer samarbeidet/samhandlingen?
4. Er detsammenfallende struktur eller andre forhold som kan fremme god samhandling?

Svarene danner grunnlag for en anbefaling om hvilke etater som bør vurderes nærmere i hovedprosjektet om regional stat. Grunnlaget for anbefalingen er således en kartlegging av hvilke aktører som samhandler mest, hvordan samhandlingen fungerer og hvorvidt struktur eller andre forhold hemmer eller fremmer samhandlingen.

Med samarbeid og samhandling mener vi oppgaveløsning som er mer eller mindre felles, altså mer enn møtevirksomhet. Det kan blant annet dreie seg om fagområder der flere etater har et ansvar for at oppgavene løses.

Vi har valgt å avgrense vurderingen til statlige forvaltningsorgan med et regionalt apparat. Det er vedtatt at de regionale helseforetakene ikke skal inngå i en nærmere vurdering av strukturen i regional statsforvaltning. Vi valgte likevel å la spørsmål om samarbeid med RHF-ene inngå i spørreundersøkelsen for å få en indikasjon på omfanget av samhandling også med disse aktørene. Videre har vi valgt å inkludere også andre aktører som ikke er ordinære forvaltningsorgan:

- Bane NOR er et statlig foretak og ikke et ordinært forvaltningsorgan. Bane NOR er imidlertid en viktig aktør i forbindelse med infrastruktur og planarbeid.
- Innovasjon Norge er et statlig særlovselskap med regional organisering og inngår også i undersøkelsen. Dette fordi Innovasjon Norge samhandler med fylkeskommunen som regional utviklingsaktør.

Totalt har vi dermed inkludert 22 virksomheter i undersøkelsen utenom fylkeskommunen og fylkesmannen: Arbeidstilsynet, Bufetat, Fiskeridirektoratet, Husbanken, IMDi, Innovasjon Norge, Justervesenet, Kriminalomsorgen, Kystverket, Mattilsynet, NAV, NVE, Politiet, Sivilforsvaret, Sjøfartsdirektoratet, Statped, Statens kartverk, Statens vegvesen, Statsbygg, Tolletaten, UDI og Skattetaten.

1.3 Datagrunnlag og metode

Datainnsamlingen i prosjektet er gjennomført ved bruk av spørreundersøkelse, dokumentanalyse og intervjuer.

Spørreundersøkelse

For å belyse samhandlingen mellom fylkeskommunen, fylkesmannen og andre statlige regionale etater, har vi gjennomført en spørreundersøkelse rettet til samtlige fylkesrådmenn og fylkesmenn. De fikk spørsmål om hvilke virksomheter de har mest samhandling med, hvordan samarbeidet fungerer og hvilke typer tiltak som kan være aktuelle for å gjøre samarbeidet bedre.

I alt har 11 fylkesrådmenn og 14 fylkesmenn svart på undersøkelsen. I tillegg til en noe begrenset svarprosent, er det også en metodisk svakhet at undersøkelsen bare er besvart av

fylkesrådmennene og fylkesmennene. Det betyr at vi kan ha gått glipp av innsikt fra ulike fagavdelinger ettersom svarene er betinget av toppledelsens oversikt og forståelse. Samtidig har fylkesrådmenn og fylkesmenn et helhetlig blikk på virksomheten og på samarbeidsflatene med andre etater, noe som gir dem et godt utgangspunkt for å vurdere omfanget av samhandling og hvordan samarbeidet fungerer. De har også et godt grunnlag for å vurdere den samlede samhandlingen og sammenligne samhandlingen mellom de ulike fagområdene.

Dokumentanalyse

I tillegg til spørreundersøkelsen har vi gjennomført en dokumentanalyse for å belyse samhandlingen regionalt. Vi har vært spesielt opptatt av å se på eventuelle føringer om samarbeid mellom aktørene er nedfelt i tildelingsbrev og økonomi- og virksomhetsinstruks. For å se tildelingsbrev og årsrapport i sammenheng, er dokumentanalysen basert på tildelingsbrev for 2016 for den enkelte statlige etat, samt årsrapporter fra etatene for 2016. Økonomi- og virksomhetsinstruks har i varierende grad vært tilgjengelig. Dokumentene for den enkelte virksomhet gir samlet informasjon om samhandling og føringer om samarbeid selv om detaljeringsgraden varierer. Det er imidlertid grunn til å peke på at tildelingsbrevene er rettet til den enkelte etat, ikke til det regionale leddet spesielt. Eventuelle føringer om samarbeid kan dermed gjelde både sentralt (direktoratsnivå), regionalt og lokalt nivå.

På grunn av den knappe tidsrammen for arbeidet, har vi ikke gått gjennom regelverk på ulike fagområder for å se om det stilles krav til samarbeid eller deltakelse i prosesser. Vi er klar over at dette blant annet gjelder innsigelser etter plan- og bygningsloven.

Intervjuer

For å supplere spørreundersøkelsen og dokumentanalysen, har vi gjennomført dybdeintervjuer med fylkesrådmenn og fylkesmenn fra Nordland, Hordaland, Vestfold og hhv. Akershus (fylkeskommune) og Oslo og Akershus (fylkesmannsembete). Intervjuene har gitt oss mulighet til å få dypere forståelse av svarene gitt i spørreundersøkelsen. I enkelte av intervjuene hadde toppleder med seg hhv. assisterende fylkesmann eller en avdelingsleder. Vi har imidlertid ikke innhentet synspunkter fra de ulike fagavdelingene.

Vi har også i denne fasen av arbeidet kun hatt kontakt med representanter for fylkesmannen og fylkeskommunen. Vi har ikke gjennomført hverken spørreundersøkelse eller intervjuer rettet mot representanter for de øvrige regionale statsetatene. Det innebærer at vi mangler deres vurderinger av samarbeidet med hhv. fylkesmannen og fylkeskommunen. Dette vil være viktig å få belyst i neste fase av arbeidet etter at det er besluttet hvilke fagområder og etater som skal inngå i den videre undersøkelsen.

1.4 Organisering av arbeidet

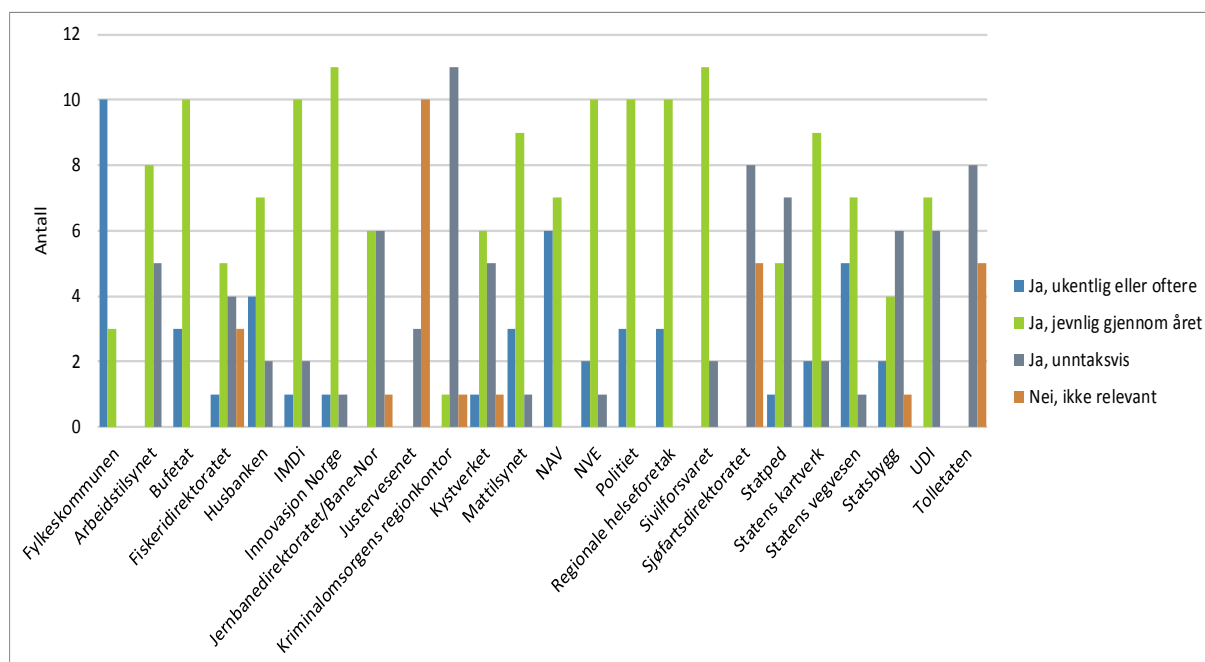
Arbeidet har vært organisert som et prosjekt i Difi ledet av Trond Kråkenes. Prosjekteier har vært Eivor Bremer Nebben. Ingunn Botheim, Helle Sekkesæter, Anniken Grønli Foss og Magne Langset har vært prosjektmedarbeidere. Det har vært tett dialog med KMDs egen prosjektgruppe underveis. Kontaktperson i KMD har vært Synnøve Karin Bøen.

2 Hvem samhandler mest?

I dette kapitlet søker vi å belyse samhandlingen mellom fylkeskommunene, fylkesmennene og de øvrige regionale statsetatene. Beskrivelsene er basert på funn fra spørreundersøkelsen, intervjuer og dokumentstudier.

2.1 Samhandlingsomfang

Spørreundersøkelsen til fylkesmennene (figur under) viser at embetene har hyppigst kontakt med fylkeskommunen. 10 av 13 fylkesmenn oppgir at embetet har ukentlig kontakt med fylkeskommunen. Blant de regionale statsetatene er det NAV og Statens vegvesen som er de etatene Fylkesmannen har hyppigst kontakt med. Men det er også jevnlig kontakt med Bufetat, Politiet, Sivilforsvaret, NVE, RHF, IMDi og Innovasjon Norge.

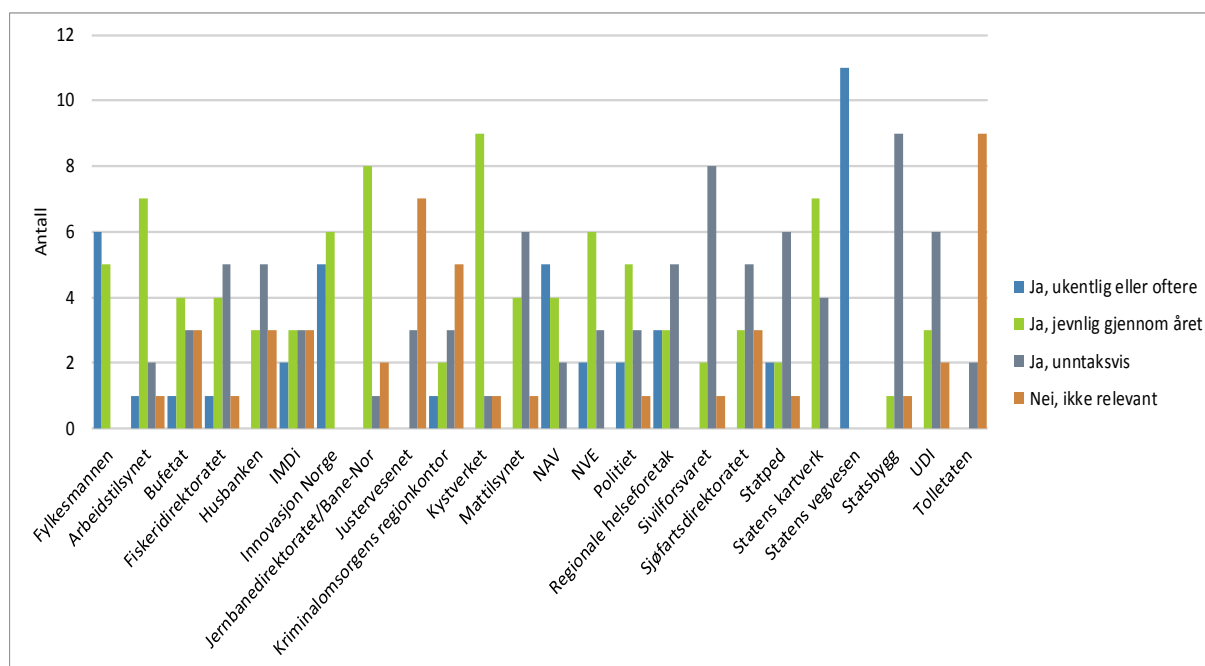
Figur 1 Fylkesmennens svar om samhandlingsomfang

Det er lite eller svært begrenset samhandling mellom fylkesmannen og Justervesenet, Statped, Kriminalomsorgens regionkontor, Sjøfartsdirektoratet og Tolletaten.

Fiskeridirektoratet og Kystverket er i en mellomstilling. Enkelte embeter har jevnlig kontakt med disse etatene ut fra geografisk plassering.

Gjennomgang av årsrapporter og etatenes nettsteder viser at om lag halvparten av virksomhetene beskriver samarbeid med fylkesmannen. Det gjelder blant annet etater på velferdsområdet som Bufetat, Husbanken, IMDi og NAV, som alle har kommunerettede oppgaver. På velferdsområdet har fylkesmannen en samordningsrolle overfor kommunesektoren.

Øvrige etater som beskriver samarbeid med fylkesmannen i årsrapporter m.m. er UDI, SVV, Mattilsynet, Sivilforsvaret og Sjøfartsdirektoratet.

Figur 2 Fylkesrådmennenes svar om samhandlingsomfang

Spørreundersøkelsen til fylkesrådmennene (figur over) viser at fylkeskommunene har hyppigst kontakt med Statens vegvesen. Samtlige fylkesrådmenn (i alt 11) oppgir at virksomheten har kontakt med SVV ukentlig eller oftere. For øvrig har fylkeskommunene mest kontakt med fylkesmannen og Innovasjon Norge. Samtlige respondenter oppgir at fylkeskommunen har kontakt med disse virksomhetene enten ukentlig eller jevnlig gjennom året.

Det er også jevnlig kontakt med Kystverket, Jernbanedirektoratet/Bane NOR, Kartverket og Arbeidstilsynet. Spørreundersøkelsen viser videre at det er lite eller svært begrenset samhandling mellom fylkeskommunen og Justervesenet, Kriminalomsorgens regionkontor, Tolletaten, Sivilforsvaret, Husbanken og Statsbygg.

Dokumentanalysen underbygger funnene fra spørreundersøkelsen og viser at om lag halvparten av virksomhetene beskriver samarbeid med fylkeskommunen. Det gjelder blant annet SVV, NVE, Statens Kartverk og Fiskeridirektoratet. Dette gjelder spesielt områdene arealplanlegging, ressursforvaltning og infrastruktur.

Enkelte etater beskriver samhandling med fylkeskommunen på opplæringsområdet. Det gjelder Statped og NAV. Kriminalomsorgen har også samarbeid med fylkeskommunen når det gjelder opplæring, men kontakten er størst mellom de lokale enhetene (fengslene) og fylkeskommunen. De regionale kontorene i kriminalomsorgen har mer begrenset kontakt med fylkeskommunen.

Dokumentanalysen indikerer også at POD¹, NAV², Skatteetaten³, SVV⁴ og IMDI⁵ er de etatene som samhandler med flest andre statlige etater i oppgaveløsningen. Etater som peker seg ut med samarbeid kun med et fåtall andre statetater er Justervesenet, Fiskeridirektoratet, Arbeidstilsynet og Kriminalomsorgsdirektoratet.

2.2 Fagområder og etater der samhandling er viktig

Dybdeintervjuene støtter opp under funnene fra dokumentanalysen og spørreundersøkelsen.

På planfeltet er det omfattende samhandling. Statsetatene har selvstendige regionale planbehov og er i tillegg tillagt myndighet og virkemidler som setter rammer for så vel regional planlegging i regi av fylkeskommunene og for planlegging i regi av kommunene. Statsetater med innsigelsesmyndighet blir jevnlig involvert i arbeidet med kommunale arealplaner. Etter at fylkesmannen har fått et særskilt ansvar for å samordne innsigelsesprosessen, har prosessene blitt mer effektive samtidig som fylkesmannens rolle som samordner er blitt styrket.

SVV peker seg ut som den klart viktigste innenfor planlegging. Der hvor jernbane har en stor betydning, er også Bane NOR/Jernbanedirektoratet viktig. Noe mindre sentrale er andre etater som ivaretar viktige sektorhensyn i den kommunale planleggingen: NVE, Kystverket og Fiskeridirektoratet.

Ellers trekker særlig fylkesmennene frem samfunnssikkerhet og beredskap som et sentralt område hvor samhandlingen er viktig. Politiet og Sivilforsvaret er her viktigst sammen med fylkesmannen. Enkelte trekker også frem forsvaret (Heimevernet). Fylkeskommunene involveres på dette feltet særlig i arbeid med fylkesROS.

Et tredje område som blir fremhevet som viktig særlig av fylkesmennene, er samhandling innenfor velferdsområdet. Etater som blir trukket frem er NAV, IMDI, UDI, Husbanken og Bufetat.

Fylkeskommunene er også opptatt av undervisningssektoren og næringsutvikling som er viktige ansvarsområder for dem. Fylkeskommunen har lite kontakt med politietaten, men den enkelte videregående skole har mye kontakt med det aktuelle politikontoret. Videre er det en del samarbeid med Kriminalomsorgen innenfor undervisning. Innenfor næringsutvikling blir særlig Innovasjon Norge trukket frem.

---

¹ Dokumentanalysen viser at POD har berøringsflater med 8 andre statlige etater.

² Dokumentanalysen viser at NAV har berøringsflater med 7 andre statlige etater.

³ Dokumentanalysen viser at Skatteetaten har berøringsflater med 7 andre statlige etater.

⁴ Dokumentanalysen viser at SVV ha berøringsflater med 5 andre statlige etater.

⁵ Dokumentanalysen viser at IMDi har berøringsflater med 5 andre statlige etater.

Det fremkommer også i intervjuene at samhandlingen på regionalt nivå varierer over tid og er avhengig av hvilke saker og samfunnsområder som står på dagorden i regionen. Store infrastrukturprosjekter innen transport vil for eksempel innebære et tettere samarbeid med SVV og Bane NOR i en gitt periode enn ellers.

2.3 Føringer om samhandling i styringsdokumenter og årsrapporter

Gjennomgangen av styringsdokumenter gir mest informasjon om hvilke andre statlige regionale etater den enkelte virksomhet samarbeider med, og i mindre grad informasjon om samhandling med hhv. fylkesmannen og fylkeskommunen. Dette henger mest sannsynlig sammen med at tildelingsbrevene gir føringer for det enkelte år om satsinger som kan innebære utstrakt samarbeid med bestemte etater i en satsingsperiode, men som i mindre grad omhandler faste samarbeidsrelasjoner.

Dokumentgjennomgangen viser at det for nesten samtlige virksomheter er gitt føringer i tildelingsbrev for 2016 om samarbeid med andre statlige virksomheter.⁶ Det er i varierende grad angitt hvilke virksomheter det konkret skal samarbeides med. Gjennomgangen av årsrapportene viser at virksomheter som er gitt få føringer i tildelingsbrev, likevel kan vise til samarbeid med andre statlige virksomheter.

På velferdsområdet er inntrykket at det generelt er gitt tydeligere føringer om samarbeid mellom de ulike virksomhetene for å lykkes med oppgaveløsningen. Det er blant annet gitt klare føringer om at virksomhetene Husbanken, NAV, IMDi, UDI og Bufetat skal samarbeide med hverandre. Føringene er i stor grad relatert til gjennomføringen av den nasjonale strategien for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014-2020), som samler og målretter den offentlige innsatsen overfor vanskeligstilte på boligmarkedet.

Vi ser også at det på andre områder er gitt føringer og formalisert et arbeid i tilknytning til strategier/ handlingsplaner. NAV, Arbeidstilsynet, Politiet og Skatteetaten undertegnet i mars 2016 en ny felles handlingsplan for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet. Ny handlingsplan for 2017-2019 ble undertegnet i februar 2017.

For etater som SVV, NVE, Kystverket og Kartverket er det i mindre grad gitt føringer om samarbeid. Statsetater med innsigelsesmyndighet etter plan- og bygningloven er imidlertid sikret medvirkning og jevnlig involvering i arbeidet med kommunale arealplaner.

For SVV er det gitt føringer om at etatene skal bistå fylkeskommunen i rollen som regional utviklingsaktør med blant annet analyser og vurderinger av ulike tiltak innen transportområdet. Dette ligger også i SVVs rolle som vegadministrasjon for fylkeskommunen.

---

⁶ Eksempler på etater som har fått svært begrenset med føringer, Justervesnet, Statens Kartverk, Tolletaten.

Innen området samfunnssikkerhet og beredskap er det gitt få føringer for samarbeid i styringsdokumentene for etatene NVE, Sivilforsvaret, Statens kartverk og fylkesmannen. Det er for eksempel ikke gitt føringer om at disse etatene må delta i fylkesberedskapsrådet, annet enn at dette er en del av instruksen for Fylkesmannen⁷. Sivilforsvaret er gitt føringer om at de må være en operativ støtteressurs for nød- og beredskapsetatene. NVE har en føring i tildelingsbrevet om at de innen sitt ansvarsfelt skal etterstrebe en god samhandling med relevante myndigheter, nasjonalt og internasjonalt. Denne generelle føringen gir implikasjoner for at de må samarbeide med blant annet fylkesmannen og fylkeskommuner (og kommuner) om planer for lokal utvikling, flom og skredplaner og faresonekartlegging. Dette er en oppgave som berører både samfunnssikkerhet og beredskap og utvikling (plan). I tillegg er NVE gitt en føring i tildelingsbrevet om at de må samarbeide med andre relevante statlige aktører⁸.

Når det gjelder tilsyn som virkemiddel i statlig styring av kommunene, har KMD bedt departementene som har etatsstyringsansvar for statlige tilsynsmyndigheter, ta inn en omtale av samordning av tilsyn i tildelingsbrevene for 2017.⁹ Statlige myndigheter fører tilsyn med kommuner både når kommunene utfører såkalte kommuneplikter (lovpålagte plikter som kun påhviler kommuner) og aktørplikter (plikter som kommunen har på lik linje med andre aktører/tjenesteytere). Kravene til samordning av tilsyn gjelder både for fylkesmennene og andre statlige tilsynsmyndigheter, og gjelder både tilsyn med kommuneplikter og aktørplikter.

---

⁷ Der er det spesifisert at politiet, de øvrige nødetatene, Forsvaret, sivilforsvaret, frivillige organisasjoner, fylkeskommunen, aktører med ansvar for kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner og andre statelige etater med vesentlige beredskapsoppgaver i fylket skal delta.

⁸ Oljedirektoratet, Enova, Gassnova, Miljødirektoratet, Mettologisk institutt, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet, Norges geologiske undersøkelse med flere.

⁹ Brev av 3.11.2016 fra KMD til departementene, *Styringsdokumenter til statlige tilsynsmyndigheter for 2017 - samordning av tilsyn med kommunene*

Vi har i det følgende oppsummert hovedmønstrene i samhandlingen mellom fylkeskommunen, fylkesmannen og øvrig regional stat. Tabellen er basert på spørreundersøkelsen, dokumentanalysen og intervjuer. Samhandlingen på regionalt nivå er sammensatt og varierer mellom regionene, noe som innebærer at tabellen er heftet med en viss usikkerhet.

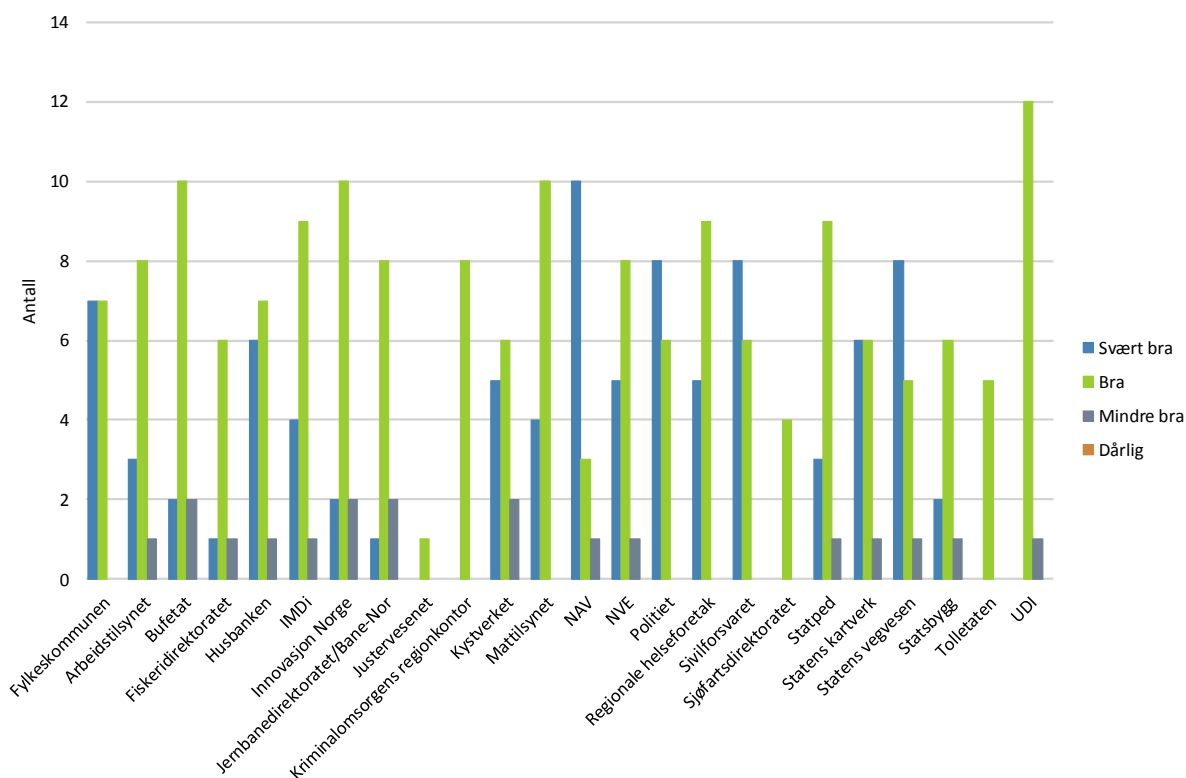
De virksomhetene vi mener har tettest samhandling med fylkesmannen og/eller fylkeskommunene, er angitt med to stjerner (**), mens de som er angitt med en stjerne (*) har mer beskjeden samhandling.

Statlig etat	Fylkesmannen	Fylkeskommunen	Andre statlige etater
Arbeidstilsynet	*		Skatteetaten, Politiet
Bufetat	**		IMDI, Husbanken, Politiet
Fiskeridirektoratet	*	*	Mattilsynet Justervesenet, Toll, Skatt, Kystverket
Husbanken	**		NAV, Bufetat, IMDi, Kriminalomsorgsdirektoratet
IMDi	**	*	NAV, Bufetat, UDI, Husbanken, Politiet
Innovasjon Norge		**	Ingen
Justervesenet			Fiskeridirektoratet, Skatteetaten, Politiet, NVE
Kriminalomsorgens regionkontor		*	NAV
Kystverket	*	*	SVV, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet
Mattilsynet	**		Politiet, Fiskeridirektoratet
NAV	**	**	IMDI, Politiet, Arbeidstilsynet, Skatteetaten
NVE	*	*	SVV, Bane NOR
Politiet	**	*	Skatteetaten, Arbeidstilsynet, IMDi, Kriminalomsorgen NAV, Tolletaten, UDI, Siviltforsvaret, SVV
Siviltforsvaret	**		Politiet
Sjøfartsdirektoratet	*		Kystverket, SVV
Statped		*	NAV
Statens kartverk		*	NAV, Skatteetaten, Kystverket
Statens vegvesen	**	**	Kystverket og Bane NOR
Statsbygg			UDI, Skatteetaten
Tolletaten			Skatteetaten, Politi, SVV
UDI	*		IMDI, Politiet, Bufetat
Skatteetaten			Nav, Politi og Toll

Tabell 1 Oppsummerende tabell – oversikt over hovedmønstre i samhandling mellom fylkeskommunen, fylkesmannen og øvrig regional stat

3 Hvordan fungerer samarbeidet?

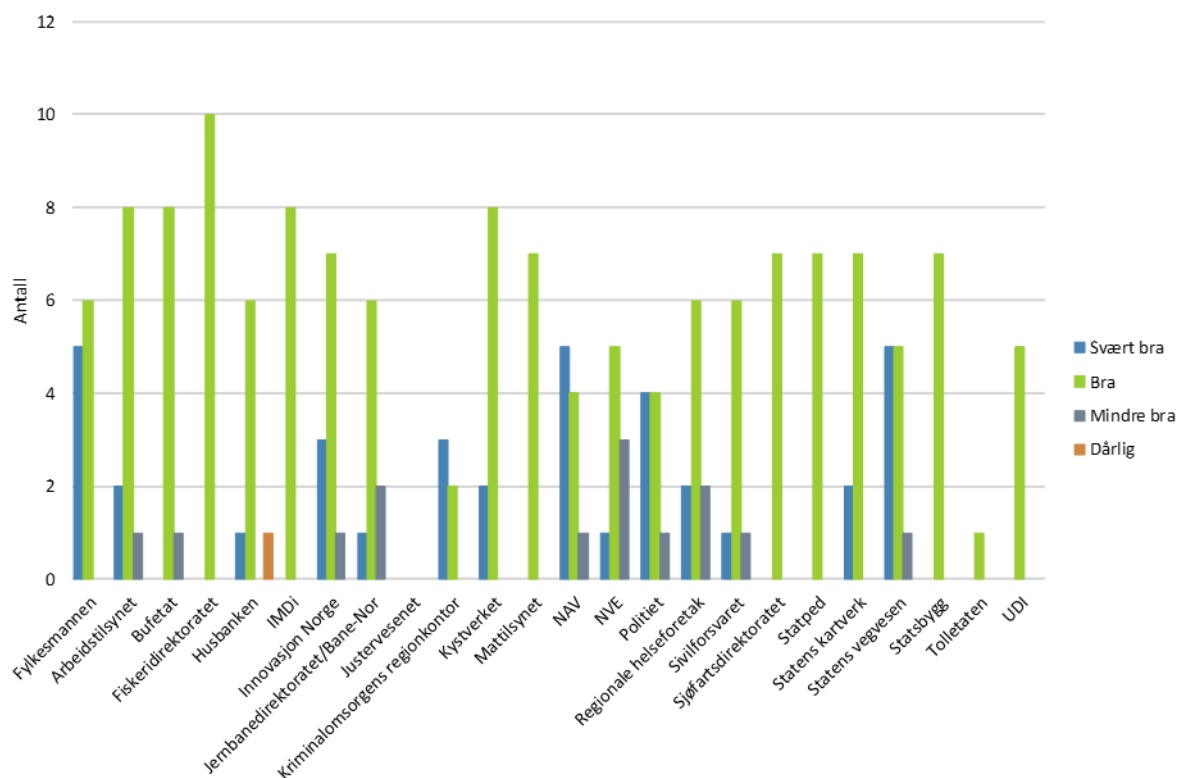
I dette kapitlet søker vi å belyse hvordan samarbeidet fungerer basert på spørreundersøkelsen og dybdeintervjuene. Vi presenterer også hvilke tiltak respondentene og informantene har pekt på som mest aktuelle for å forbedre samarbeidet.

Figur 3 Fylkesmennenes svar om samarbeid

På spørsmål om hvordan fylkesmennene opplever samarbeidet med de ulike aktørene, svarer de at dette jevnt over fungerer godt med alle aktørene de har samarbeid med. Det er ingen fylkesmenn som mener at samarbeidet fungerer dårlig med noen av etatene, men som figuren viser er det enkelte som opplever samarbeidet som mindre bra.

Mange av fylkesmennene fremhever samarbeidet med NAV, Sivilforsvaret, Politiet, Statens vegvesen og fylkeskommunen som spesielt godt.

Figur 4 Fylkesrådmennens svar om samarbeid

På spørsmål om hvordan de opplever samarbeidet med de ulike aktørene, svarer fylkesrådmennene at dette stort sett fungerer godt med alle aktørene de har samarbeid med. Det er få av fylkesrådmennene som mener at samarbeidet med de regionale statsetatene fungerer mindre bra. Det er i samarbeidet med NVE at vi finner den største andelen som oppgir «mindre bra».

Det er mange som fremhever samarbeidet med Fylkesmannen, NAV og Statens vegvesen som godt. Men også Kystverket, Fiskeridirektoratet, Statens kartverk nevnes som etater fylkeskommunen har et godt samarbeid med.

Fylkeskommunen har mer begrenset kontakt med regionale statsetater enn det fylkesmannen har, og antallet respondenter som vurderer samarbeidet er svært få for enkelte etater.

Gjennom dybdeintervjuene er vårt hovedinntrykk at samarbeidet mellom fylkesmannen, fylkeskommunene og de statlige etatene i det store og hele fungerer godt.

Vi har fått høre om eksempler hvor samarbeidet ikke har fungert optimalt. Dette blir dels knyttet til struktur, oppgavefordeling, rutiner for samarbeid eller uavklarte roller.

- Fylkesmannen peker på at manglende sammenfall i inndeling kan ha kritisk betydning i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
- Fylkeskommunen opplever i noen grad at deres planvirkemidler ikke er sterke nok, at føringer i regional plan ikke i tilstrekkelig grad er overholdt av kommunene og staten.
- Statlige etater er ikke alltid åpne om hvilke vurderinger som ligger til grunn for innsigelser.

- Under flyktningestrømmen skapte det problemer at UDI ikke involverte Fylkesmannen ved fordelingen av flyktninger til kommunene.
- Innenfor velferdsområdet trekker flere frem utfordringer ved at dels overlappende oppgaver er fordelt på litt for mange aktører.
- I Nordland og Hordaland trekkes forvaltningen av havbruksnæringen opp som en utfordring.
- Fylkeskommunene mener fylkesmennene i for stor grad har oppgaver som innebærer utøvelse av politisk skjønn som heller burde ligge hos fylkeskommunene.
- Fylkeskommunene mener også at Innovasjon Norge i for liten grad er i stand til å ta lokale/regionale hensyn. Fylkeskommunene mener derfor de selv bør få større kontroll over Innovasjon Norges virkemidler.

Betydningen av å kjenne hverandre og ha kort avstand til hverandre blir tillagt vekt for å forklare hvorfor samarbeidet fungerer godt. De fleste mener at de viktige aktørene som samhandler mye, bør ha mest mulig lik struktur og være lokalisert på samme sted.

3.1 Forhold som fremmer eller hemmer god samhandling

I spørreundersøkelsen ga vi respondentene mulighet til å krysse av for flere tiltak på spørsmålet om hva som er viktigst for å sikre bedre samarbeid med de ulike regionale aktørene. Det var også en mulighet å krysse av for at samarbeidet fungerer godt nok i dag.

Fylkesmennenes vurderinger av tiltak for bedre samarbeid

For følgende virksomheter har mer enn halvparten (mer enn 7) av fylkesmennene svart at samarbeidet fungerer godt nok i dag:

- Statens kartverk (11)
- RHF (10)
- Politiet (10)
- Statens vegvesen (9)
- Kystverket (9)
- Innovasjon Norge (8)
- Mattilsynet (8)
- NVE (8)
- Sivilforsvaret (7)
- Fylkeskommunen (7)

Sammenfallende regionstruktur er viktigst for fylkesmennene for å forbedre (eller sikre) et godt samarbeid med følgende etater:

- Fylkeskommunen (10)
- NAV (9)
- IMDi (9)
- Politiet (8)
- Sivilforsvaret (8)
- Bufetat (7)
- Mattilsynet (7)

Felles lokalisering av regionkontor oppleves i noen grad som viktig. Fem respondenter oppgir at det er et viktig tiltak for godt samarbeid med fylkeskommunen og fire mener det er viktig

for samarbeidet med politiet. Tre fylkesmenn mener felles lokalisering kan bedre samarbeidet med IMDi, NAV, Sivilforsvaret, Statens kartverk og Statens vegvesen.

Endret ansvars- og oppgavefordeling ses først og fremst som relevant for IMDi. Det er nifylkesmenn som mener endring i ansvars- og oppgavefordelingen vil forbedre samarbeidet med IMDi. I intervjuene (og NIVI-rapport) fremkommer det at flere fylkesmenn mener IMDis oppgaver regionalt burde legges til Fylkesmannen.

Når det gjelder endrete rutiner for samhandling, er det fire fylkesmenn som foreslår dette for samarbeidet med IMDi og tre for hhv. Bufetat og UDI.

Ønsket om felles møteplasser gjelder spesielt samhandlingen med fylkeskommunen. Seks fylkesmenn foreslår dette tiltaket. For Arbeidstilsynet og NAV er det fire av respondentene som oppgir dette som et tiltak for å forbedre samarbeidet.

Fylkesrådmennenes vurdering av tiltak for bedre samarbeid

Det er kun for Fylkesmannen og Innovasjon Norge at ti fylkesrådmenn har vurdert samarbeidet. For RHF og SVV har ni respondenter svart. For de øvrige statsetatene er det færre.

Fylkesrådmennene har svart at samarbeidet fungerer godt nok i dag med:

- Kystverket (5)
- Statens kartverk (5)
- NAV (4)
- Fylkesmannen (3)

Sammenfallende regionstruktur er viktigst for fylkesrådmennene i samarbeidet med følgende etater:

- Fylkesmannen (9)
- Innovasjon Norge (8)
- Bufetat (8)
- Statens vegvesen (7)
- Politiet (7)
- Arbeidstilsynet (7)

Fylkesrådmennene er til dels opptatt av felles lokalisering av regionkontor. I alt har åtte respondenter foreslått dette som tiltak. Av disse er det tre som mener felles lokalisering (by/sted) er viktig for samarbeidet med fylkesmannen.

Endret ansvars- og oppgavefordeling ses først og fremst som relevant når det gjelder Fylkesmannen, Statens vegvesen og Innovasjon Norge. Her svarer hhv. åtte, seks og seks fylkesrådmenn at endret oppgavefordeling kan gjøre samarbeidet bedre. Dette er etater der vi er kjent med at det er besluttet eller vurderes å legge oppgaver til fylkeskommunen.

Fire fylkesrådmenn peker på endring av regelverk som relevant for samarbeidet med Innovasjon Norge.

Når det gjelder endrete rutiner for samhandling er det tre fylkesrådmenn som foreslår dette for samarbeidet med fylkesmannen og med NVE. Ønsket om felles møteplasser gjelder spesielt samhandlingen med fylkesmannen. Tre fylkesrådmenn foreslår dette tiltaket.

4 Etatenes regionale struktur og lokalisering av regionkontor

I dette kapitlet går vi gjennom regionstrukturen til etater som har stor grad av samhandling med fylkeskommunen og fylkesmannen. Gjennomgangen gir informasjon om regionstruktur, lokalisering av regionkontor samt grad av samsvar mellom ny fylkesinndeling og statlige etaters regionstruktur.

4.1 Regionstruktur og lokalisering av regionkontor

IMDi

6 regioner: tre av regionene går på tvers av de nye fylkesgrensene på Østlandet.

- IMDi Øst: Østfold, Oslo og Akershus og Vestfold – regionkontor i Oslo.
- IMDi Indre Øst: Hedmark, Oppland og Buskerud – regionkontor i Gjøvik.
- IMDi Sør: Aust-Agder, Vest-Agder og Telemark – regionkontor i Kristiansand .
- IMDi Vest: Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland – regionkontor i Bergen.
- IMDi Midt-Norge: Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal – regionkontor i Trondheim.
- IMDi Nord: Troms, Finnmark og Nordland, regionkontor i Alta.

UDI

6 regioner: to av regionene går på tvers av nye fylkesgrenser på Østlandet.

- Region Indre Østland: Østfold, Buskerud, Hedmark og Oppland – regionkontor i Gjøvik.
- Region Øst: Oslo og Akershus – regionkontor i Oslo.
- Region Sør: Vestfold, Telemark, Aust- Agder og Vest- Agder – regionkontor i Kristiansand.
- Region Vest: Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland – regionkontor i Bergen.
- Region Midt-Norge: Sør- Trøndelag, Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal – regionkontor i Trondheim.
- Region Nord: Troms, Finnmark og Nordland – regionkontor i Narvik.

Bufetat

5 regioner: to av regionene går på tvers av nye fylkesgrenser på Østlandet.

- Region Øst: Østfold, Oslo og Akershus, Hedmark og Oppland – regionkontor i Oslo.
- Region Sør: Vestfold, Telemark, Buskerud, Aust-Agder og Vest- Agder – regionkontor i Tønsberg.
- Region Vest: Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland – regionkontor i Bergen.
- Region Midt-Norge: Sør- Trøndelag, Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal – regionkontor i Trondheim.
- Region Nord: Troms, Finnmark og Nordland – Regionkontor i Alta.

Husbanken

6 regioner: To regioner går på tvers av nye fylkesgrenser på Østlandet.

- Husbanken øst: Østfold, Oslo og Akershus, Oppland og Hedmark – regionkontor i Oslo.
- Husbanken sør: Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder – regionkontor i Arendal.
- Husbanken vest: Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane – regionkontor i Bergen.

- Husbanken Midt-Norge: Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag – regionkontor i Trondheim.
- Husbanken Bodø (dekker Nordland) – regionkontor i Bodø
- Husbanken Hammerfest (dekker Troms og Finnmark) – regionkontor i Hammerfest.

Politiet

12 politidistrikter, seks distrikter går på tvers av nye fylkesgrenser på Østlandet, to på Vestlandet, ett i Midt-Norge og to i Nord-Norge. Strukturen er også under justering i forbindelse med kommunereformen.

- Oslo politidistrikt: Oslo og Asker og Bærum, regionkontor i Oslo.
- Sør-Øst politidistrikt: Buskerud, Vestfold og Telemark, regionkontor i Tønsberg.
- Øst politidistrikt: Østfold og Akershus med unntak av Asker og Bærum, regionkontor på Ski.
- Innlandet politidistrikt: Hedmark og Oppland – regionkontor på Hamar.
- Agder politidistrikt: Agder-fylkene – regionkontor i Kristiansand.
- Sør-Vest politidistrikt: Rogaland og Sunnhordland inkludert Sirdal kommune i Vest-Agder – regionkontor i Stavanger.
- Vest politidistrikt: Hordaland og Sogn og Fjordane, med unntak av Sunnhordland – regionkontor i Bergen.
- Møre- og Romsdal politidistrikt: Regionkontor i Ålesund.
- Trøndelag politidistrikt: Nord- og Sør-Trøndelag, inkludert Bindal kommune i Nordland – regionkontor i Trondheim.
- Nordland politidistrikt, med unntak av Bindal kommune og i inkludert Gratangen kommune: Regionkontor i Bodø.
- Troms politidistrikt, med unntak av Gratangen kommune: Regionkontor i Tromsø.
- Finnmark politidistrikt: Regionkontor i Kirkenes.

SVV

5 regioner: To av regionene går på tvers av de nye fylkesgrensene på Østlandet.

- Region øst: Østfold, Akershus, Oslo, Oppland og Hedmark – regionkontor i Lillehammer.
- Region midt-Norge: Møre- og Romsdal og Trøndelag – regionkontor i Molde.
- Region vest: Sogn- og Fjordane, Hordaland og Rogaland – regionkontor i Leikanger.
- Region sør: Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud – regionkontor i Arendal.
- Region nord: Nordland, Troms og Finnmark – regionkontor i Bodø.

Fiskeridirektoratet

5 regioner:

- Region Sør: Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Oslo, Akershus, Hedmark og Oppland – regionkontor i Egersund.
- Region Vest: Hordaland og Sogn- og fjordane – regionkontor i Måløy.
- Region Midt: Møre- og romsdal, Trøndelag – regionkontor i Ålesund.
- Region Nordland: Nordland – regionkontor i Bodø.
- Region Nord: Troms og Finnmark – regionkontor i Tromsø.

Kystverket

6 regioner:

- Region Sør-øst: Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Oslo, Akershus og Østfold – regionkontor i Arendal.

- Region Midt-Norge: Møre- og Romsdal og Trøndelag – regionkontor i Ålesund.
- Region Nordland: Nordland – regionkontor i Kabelvåg.
- Region Vest: Rogaland, Hordaland og Sogn- og fjordane – regionkontor i Haugesund.
- Region Troms og Finnmark – regionkontor i Honningsvåg.

NVE

5 regioner: To av regionene går på tvers av ny fylkesinndeling på Østlandet. Videre er Nordland og Møre- og Romsdal delt i to.

- Region Øst: Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark og Oppland – regionkontor på Hamar.
- Region Vest: Sørliche del av Møre- og Romsdal, Sogn- og Fjordane, Hordaland – regionkontor i Førde.
- Region Sør: Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud – regionkontor i Tønsberg.
- Region Midt: Nordlige del av Møre- og Romsdal, Trøndelag og sørlige del av Nordland (tom. Rana kommune) – regionkontor i Trondheim.
- Region Nord: Nordland nord for Rana, Troms og Finnmark – regionkontor i Narvik.

Sivilforsvaret

20 regioner basert på dagens fylker hvor Oslo og Akershus er slått sammen mens Finnmark og Nordland er delt i to.

Innovasjon Norge

Innovasjon Norge er i dag representert i alle fylker.

NAV

Regionstrukturen i NAV følger fylkesinndelingen fullt ut, men vil fra 2020 få en regionstruktur som består av 12 regioner. Denne strukturen følger ny fylkesinndeling med unntak av region Viken hvor NAV deler regionen i en østlig region (Østfold, Follo, Romerike) og en vestlig region (Buskerud, Bærum og Asker)

4.2 Analyse av struktur og lokalisering

Seks av 12 etater har en regioninndeling på Østlandet som går på tvers av vedtatte fylkesgrenser. Der statseatene først og fremst vil krysse nye fylkesgrenser er nye region Viken (Østfold, Akershus og Buskerud). Som det framgår av gjennomgangen over inngår Buskerud, Telemark og Vestfold i samme region for mange statsetater

De utvalgte etatene har regionstrukturer med inndeling i følgende mønster:

- Fire etater er inndelt i fem regioner: Bufetat, SVV, Fiskeridirektoratet og NVE.
- Fire etater er inndelt i seks regioner: IMDi, UDI, Husbanken og Kystverket.
- Politiet er inndelt i 12 regioner.
- Innovasjon Norge og NAV er representert i alle fylker.
- Sivilforsvaret har 20 regioner hvor Oslo og Akershus utgjør ett sivilforsvarsdistrikt, mens hhv. Nordland og Finnmark er delt i to sivilforsvarsdistrikt hver (Nordland og Midt Hålogaland, Vest-Finnmark og Øst-Finnmark).

Av de 12 etatene er det kun SVV og Bufetat som har identisk regional inndeling.

Lokaliseringsmønsteret for de 12 etatene fremstår i dag som spredt og dårlig tilpasset hensynet til samhandling, i den grad fysisk/geografisk nærhet er viktig for å ivareta dette hensynet. De 12 etatene har i dag regionkontor spredt på 34 forskjellige steder i landet. Variasjoner i lokaliseringsmønster gjelder både kommuneorienterte etater, sentrale beredskapsetater og statsetater med samhandlingsflater mot fylkeskommunene. Her er det likevel noen nyanser. For de beslektede statsetatene IMDi og UDi er graden av sammenfall stor (kun avvik i de nordligste regionene).

Den store spredningen i lokaliseringsmønsteret vil i liten grad endres som følge av de vedtak som nå er fattet vedrørende lokalisering av hovedseter for nye fylkesmannsembeter og fylkeskommuner.

Graden av samlokalisering av statsetater i samme by er størst i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand.

5 Difis vurdering og anbefaling

I dette kapitlet presenterer vi Difis vurderinger og anbefalinger om hvilke fagområder og etater som bør vurderes i gjennomgangen av regional stats inndeling.

Våre vurderinger er basert på:

- Hvilke fagområder som krever mye samhandling regionalt.
- Hvilke etater som har behov for stor grad av samhandling på disse fagområdene.
- Hvorvidt dagens samarbeid mellom disse etatene fungerer bra eller kan forbedres.
- Hvorvidt den regionale inndelingen til disse etatene avviker fra ny inndeling av fylkeskommuner og fylkesmannsembeter.

5.1 Viktige fagområder for samhandling

De mest sentrale fagområdene for regional samordning som peker seg ut i våre undersøkelser, er regional planlegging, tjenesteyting særlig innenfor velferdsområdet og samfunnsikkerhet og beredskap.

Viktige samordningsarenaer innenfor planlegging er fylkeskommunens arbeid med regional planlegging og fylkesmannens samordningsansvar for innsigelsesinstituttet. Innenfor samfunnsikkerhet og beredskap er fylkesberedskapsrådet den sentrale samordningsarenaen. Innenfor tjenesteyting og velferd er det en rekke ulike samordningsarenaer innenfor eksempelvis integrering, sosial boligpolitikk og det såkalte 0-24-samarbeidet.

Det kan være hensiktsmessig å gruppere etatene etter fylkeskommunens og fylkesmannens roller og ansvar når det gjelder samordning og samhandling. Fylkesmannen har ansvar for å samordne regional stat overfor kommunene og samordne arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap. Fylkeskommunen på sin side har en samordningsrolle gjennom den regionale samfunnsutviklingen.

Etatene vi har vurdert kan grupperes i fire hovedgrupper som igjen relaterer seg til de angitte samordningsrollene til hhv. fylkeskommunen og fylkesmannen. Som tabellen under illustrerer, vil enkelte etater ha oppdrag og formål som berører både fylkesmannens og fylkeskommunens samordningsroller.

	Fylkeskommunens samordning gjennom samfunnsutvikling	Fylkesmannens samordning av statlig kommunerettet virksomhet	Fylkesmannens samordning av samfunnssikkerhet og beredskap
Tjenesteyting	NAV, Innovasjon Norge, Kriminalomsorgen, Statped	Husbanken, IMDi, Bufetat, NAV, UDI	
Infrastruktur, areal og ressursforvaltning	Statens vegvesen, NVE, Fiskeridirektoratet, Bane NOR, Kystverket, Statens kartverk, Statsbygg	Statens vegvesen, NVE, Bane NOR, Kystverket	NVE, Statens vegvesen
Samfunnssikkerhet og beredskap			Politiet, Sivilforsvaret
Kontroll og tilsyn		(Mattilsynet), Arbeidstilsynet, Sjøfartsdirektoratet, Justervesenet, Skattetaten, Tolletaten, Fiskeridirektoratet	

5.2 Etatene med størst samhandlingsbehov

Etatene som samhandler mest med fylkeskommunen er NAV, Innovasjon Norge, Statens vegvesen, NVE, Fiskeridirektoratet og Bane NOR. Kystverket, Kriminalomsorgen, Statens kartverk og Statped har også berøringsflater, men peker seg i våre undersøkelser ut som mindre sentrale samhandlingsaktører for fylkeskommunen.

Etatene som har størst berøringsflater med fylkesmannen er Husbanken, IMDi, Bufetat, NAV, NVE, Statens vegvesen, Politiet og Sivilforsvaret. UDI har en viktig berøringsflate i situasjoner med store flykningetilstrømninger, men ikke i det løpende arbeidet.

Tolletaten og Statsbygg har liten samhandling med fylkesmannen.

Tilsyn- og kontrolletatene har en berøringsflate mot fylkesmannen sitt samordningsansvar for tilsynsmyndigheter med et regionalt apparat, men den faktiske samhandlingen mellom disse etatene og fylkesmannen fremstår som liten. Mattilsynet skiller seg noe ut ettersom det er en del samarbeid mellom Mattilsynet og fylkesmannens landbruksavdeling.

5.3 Hvordan samhandlingen fungerer

Hovedbildet er at samhandlingen mellom aktørene fungerer godt i dag. I undersøkelsen kom det imidlertid fram noen områder hvor det kan være et forbedringspotensial. Det gjelder blant annet rolle- og ansvarfordeling mellom fylkesmannen og fylkeskommunen,

samhandling innen samfunnssikkerhet og beredskap på Østlandsområdet, Innovasjon Norges forståelse av lokale behov i det regionale utviklingsarbeidet og , krevende samarbeid innenfor havbruk.

Når det gjelder spørsmål om hva som fremmer eller hemmer god samordning, er det flere som har pekt på verdien av uformell kontakt og felles lokalisering for godt samarbeid. Lik struktur og felles lokalisering kan ha betydning for god samhandling særlig for de største og viktigste etatene. På andre områder er det vel så mye andre forhold som blir trukket frem som f.eks. rolle- og oppgavefordeling.

5.4 Betydningen av struktur

Som vist i kap. 4 er dagens regionstruktur i liten grad sammenfallende og de 12 etatene vi så nærmere på er lokalisert på 34 forskjellige steder i landet. NAV vil tilpasse sin struktur til de nye fylkeskommunene, med unntak av Viken som NAV deler i to.

Etter vår vurdering er det viktig å se spesielt på de etatene som har en regionstruktur som vil gå på tvers av de nye fylkene og fylkesmannsembetene. Samtidig viser oversikten i kap. 4 at manglende sammenfall i struktur ikke er like fremtredende i hele landet. Det er spesielt på Østlandet at flere etater har en inndeling som går på tvers av den vedtatte fylkesstrukturen.

Videre er det verdt å merke seg at etater som NAV, Politiet og SVV nylig har gjennomført eller er i ferd med å gjennomføre større strukturelle endringer. Det bør ha innvirkning på hvordan disse etatene behandles i det videre arbeidet. Samtidig er det viktig å understreke at struktur bare er et av flere mulige grep for å få til bedre samarbeid og samhandling.

5.5 Tilråding

På dette grunnlag anbefaler Difi følgende:

- NAV, Innovasjon Norge, Husbanken, IMDi, Bufetat, Statens vegvesen, NVE, Fiskeridirektoratet, Politiet og Sivilforsvaret inngår i neste fase av prosjektet.
- Kystverket og Matilsynet kan også vurderes ettersom Kystverket er en viktig planetat i kystsoner og at Matilsynet er en viktig aktør for fylkesmannens landbruksavdeling og har en tilsynsrolle overfor kommunene.
- Bane NOR er viktig, men anbefales ikke som følge av nylig gjennomført jernbanereform hvor Jernbaneverket ble omgjort til et foretak og et direktorat.
- For de øvrige, Statped, Tolletaten, Arbeidstilsynet, Skattetaten, Sjøfartsdirektoratet, Kriminalomsorgen, Statens kartverk, Statsbygg, UDI og Justervesenet, mener vi samhandlingen med fylkesmannen og fylkeskommunen ikke er av et slikt omfang at det er naturlig å inkludere disse i det videre arbeidet.

Undersøkelsen innebærer en «siling» av regionale statsetater ut fra samhandlingsfrekvens med regionale samordningsaktører, dvs, fylkeskommunen og fylkesmannen. Det har frembrakt en liste av etater det etter vår vurdering er grunnlag å gå videre med. Samtidig er det viktig å ha for øye at andre brukergrupper av regionale statsetater, ikke minst

kommunene, kan ha andre erfaringer med og synspunkter på hvilke deler av regional stat som bør vurderes. For fase to er det derfor viktig at denne undersøkelsen suppleres med funn og vurderinger fra tidlige undersøkelser som også omfatter andre brukergrupper, før endelig valg av etater foretas.

I tillegg til struktur, mener vi at andre virkemidler også bør vurderes for å få til best mulig samordning og samhandling i regional stat . Da tenker vi særlig på oppgavefordeling, sentrale føringer, lokalisering og etablering av rutiner og møteplasser for samarbeid.

Referanseark for Difi

Tittel på rapport:	Samhandling mellom regional stat og fylkeskommunen
Difis notatnummer:	2018:1
Forfatter(e):	Trond Kråkenes, Ingunn Botheim, Anniken Grønli Foss, Helle Sekkesæter, Magne Langset
Evt. eksterne samarbeidspartnere:	
Saksnummer:	17/01441-3
Prosjektnummer:	17-20
Prosjektnavn:	Regional statlig forvaltning
Prosjektleder:	Trond Kråkenes
Prosjektansvarlig avdeling:	Eivor Bremer Nebben
Oppdragsgiver(e):	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Resymé/omtale:	
Emneord:	Regional stat, fylkeskommune, fylkesmann, regionalt samarbeid, samordning
Totalt antall sider til trykking:	
Dato for utgivelse:	01.02.2018
Utgiver:	Difi Postboks 8115 Dep 0032 OSLO www.difi.no